

BUDAPESTI UNITÁRIUS HÍRLEVÉL

A BUDAPESTI NAGY IGNÁC UTCAI UNITÁRIUS EGYHÁZKÖZSÉG HÍRLEVELE

2004. OKTÓBER - DECEMBER

IV.ÉVFOLYAM, 4. SZÁM

A TARTALOMBÓL

Egyházközségünk életéből	2
Ismerős arcok egyházközségünkéből	10
Egyházunk és társ-egyházközségeink életéből	11
Rendezvények-események	13
A Portlandi Testvéregyházközségi kapcsolat hírei	13
Közlemények-hirdetmények	15
A HÍRLEVÉL kérdése	16

KARÁCSONYI KÖRLEVÉL

Kedves Unitárius Testvéreink!

Az esztendőforduló utolsó napjáig, mire ezt a körlevelet megkapjátok alig lesz hátra egy pár hét az ősztendőből. Továbbá újból egy év mindannyiunk életéből, amely egyeseknek azt hozta, amit terveztek, reméltek, amiért imádkoztak; míg mások - s, talán ezek vannak többen - nem azt, amit szerettek volna. Egy biztos, függetlenül attól, hogy jóban vagy kevésbé jóban volt részünk el kell számolnunk a lassan tovatűnő év minden eseményével.

Egyházközségi életünk vonatkozásában ez az év is meghozta, megteremte a Ti hozzájárulásotokkal, közreműködésetekkel azt, amit ebben az évben megadtatok neki. Ebben az évben is volt 52 vasárnap, hetente egy alkalom, amely lehetőséget adott arra, hogy lelki életünket gondozzuk, lelki csonkaságainkat, beomlásainkat, Istennek tetsző módon építsük. Hogyan gazdálkodtunk ezekkel a talentumokkal? Ez és ehhez hasonló kérdések azok, amelyekre a fentiekben utaltam, utaltunk, amellyel mindannyiunknak el kell számolni. Nagyvárosban élő embereknek, egy zsúfolt hét után, szükségük van a pihenésre, kikapcsolódásra, családi együttlétre, amelyre leginkább hétvégén kerülhet sor. Alulírott lelkész többször szoktam szószéki szolgálatok alkalmával mondani, hogy ha nem is minden vasárnap, de havonta legalább egyszer ajándékozhatok meg magatokat a templomba járás lehetőségével. Egy hónapban lehet egy vasárnap a pihenésé, egy a szórakozásé, egy a teljes kikapcsolódásé, de egy lehet a templomé, Istené és ha ez így van, ez sikerül, akkor a számadás már nem is nehéz.

Kedves Testvéreink! Akikkel az idei évben még nem találkozhattunk templomunkban, gyertek el az adventi vasárnapok valamelyikén, de mindenképp karácsony első vagy másodnapja alkalmából, hogy együtt ünnepeljünk, együtt imádkozzunk, ahogy azt olykor zsoltárolja ajkunk: "Víg örömben, néma gyászban." mindegy, de azt Isten dicsőségére tegyük.

Január 7-én, újesztendő második vasárnapján, egyházunk fennállásának 437. évfordulója alkalmából ünnepi istentiszteletet tartunk.

A kátéórákat minden vasárnap de. 10 órai kezdettel tartjuk a lelkészi hivatalban, kérjük azokat, akik 2005-ben konfirmálnak, jelentkezzenek hitoktatásra.

Az adventi várakozás beteljesedésének reményében áldott ünnepeket kívánunk atyafiságos üdvözlettel és szeretettel:

Zoltán Csaba gondnok, Kászoni József lelkész, Schmidt Gábor gondok

EGYHÁZKÖZSÉGÜNK ÉLETÉBŐL

Magyarkúti nyárbúcsúztató szabadtéri istentisztelet

Szeptember 11-én rendezte egyházközségünk Magyarkúton, immár kilencedik alkalommal, szabadtéri istentiszteletét, melyet a hagyományoknak megfelelően szeretetvendégség és kötetlen beszélgetés követett. Ugyanakkor ez volt az első magyarkúti rendezvényünk, melynek keretében keresztelési szertartást is végzett Kászoni József tiszteletes, amikor Pálffy Attila és Balla Erika Kinga gyermekét, Leventét keresztelte meg a gyülekezeti közösségben.

A fiatalok rövid koncerttel szórakoztatták önmagukat és a közönséget

A szervezésben ezúttal Brock Margit mellett Barabássy Sándor presbiter atyánkfiaát kell megemlítenünk, aki a szeretetvendégséghez szükséges élelmiszerek, alapanyagok beszerzésével nagy segítségünkre volt. Sándor testvérünk felvetette, hogy itt lenne az ideje, hogy végre ismét a használatunkban lévő ingatlanra kerülne az a holland unitáriusok által adományozott harangláb, amely a szomszéd telken maradt annak értékesítése után. A harang a Nagy Ignác utcai templomban található. Reméljük, hogy Sándor terve a telekszomszédal történő megállapodás után valóra válik.

A magyarkúti ingatlan fejlesztésére az elmúlt években adományozott összegek, az infláció mértékével növelve, megközelítették az 500.000,-Ft-ot. Az Egyházközség Presbitériuma ezért 500.000,-Ft-ot elkülönített betétként tartósan lekötött egy pénzintézetnél, azzal a szándékkal, hogy ez az összeg, kamataival együtt csak a magyarkúti ingatlan felújítására

fordítható. Ezúton is megköszönjük a nagylelkű adományokat és kérjük hűveinket, hogy a jövőben is támogassák anyagilag a felújítási tervet.

Befejeződött a templom karzatának és bejárati ajtajainak felújítása

Ebben az évben is sikerült előrelépünk egyházközségi ingatlanunk állapotának javításában. Mindenek előtt önkormányzati forrásból az I. emeleti gyülekezeti terem előszobája újult meg és immár méltóképpen fogadja a rendezvényeinkre érkezőket. A Heltai Kft., mint az ingatlan kezelője felújította a templom karzatát és két bejárati ajtaját. Reményeink szerint ez a munka jövőre a padsorokkal folytatódik. Sajnos a kivitelezést végző cég a padokat és az oltárt nem takarta le, így a fafelületek csiszolása eredményeként vastag porréteg fedte be a díszes faragású faszerkezeteket. Mivel a takarítás így meghaladta a templomgondozó Brock Margit feladatát, Zoltán Csaba gondnok köz munkát szervezett a hívek részvételével. Több mint húsz unitárius egyházközségi tag, köztük sok presbiter és fiatal, november 19-én egész délután takarította a templomot, így a 20-i, vasárnapi istentiszteletet már a templomban tarthattuk. Ezúton is köszönjük a résztvevők munkáját.

I. Országos Gondnok-Presbiter Találkozó

Budapesti Unitárius Egyházközség, Gyülekezeti Terem, 2004. november 20.(szombat)

A találkozó csak félig volt országos, mert a maradék-Magyarország unitárius gyülekezeteinek csak a kisebb fele jelent meg, az országos vezetőség pedig egy teológiai rendezvényen való részvétele miatt nem képviseltette magát. Tény viszont, hogy a jelen lévő győri, hódmezővásárhelyi, pestszentlőrinci gyülekezet, a polgárdi gyülekezet tagjai és a házigazda budapesti (Nagy Ignác utcai) gyülekezet együttesen a magyarországi unitárius hívek túlnyomó többségét, mintegy kétharmadát képviselte. (Azaz a körülbelül 1.800 egyházfenntartóból több mint 1.200 főt – ahogyan ez a következő táblázatban nyomon követhető.)

A Högyes Endre utcai Bartók Béla Egyházközséget képviselő Léta Sándor lelkész úr az összejeövetel első felét követően – rövid ismertetője után – sajnos családi programja miatt távozott.

A rendezvény nyitányaként – Kászoni József áhítatát követően – az erdélyi Vetési László református lelkész előadását hallgatták meg a jelenlévők Menni, vagy nem lenni? címmel. Ebből megismertük egy előttünk álló nagy feladatnak, a mai Magyarországra a közelmúltban betelepült erdélyiek felkutatásának, hitéleti gondozásának a lehetséges megoldását; azt, hogy egyáltalán mi is a teendő mindezzel kapcsolatban, hogyan is lehetne precíz munkával felekezeti hovatartozás szerint számbavenni az Erdélyből átmenetileg vagy tartósan ide települteket.

(A Nagy Ignác utcai lelkészi hivatalban elérhető az előadáson bemutatott tervezet vázlat, egy néhány oldalas tömör és ugyanakkor részletes, alapos írásos anyag.)

A tanácskozáson részt vevő gyülekezeti képviselők rövid bemutatást adtak saját gyülekezeteik helyzetéről. Elhangzott a legfontosabb programok rövid felsorolása, amelyek az istentiszteleteken kívül az egyes gyülekezetek egyházi életét szervezik. Emellett ki-ki ismertette a maga egyházközségi lélekszámával kapcsolatos legfőbb adatokat. Mindezeket az alábbi táblázatban összegeztük:

gyülekezet, lelkész	templom	egyház-fenntartók	vasárnaponként jelen van	úrvacsorán jelen van
Győr lelkész: Sándor Gyula Mátyás	nincs (terv)	400 fő	10-12 fő	100 fő
Hódmező- vásárhely lelkész: Kiss Mihály	van	150 fő	20-40 fő	100 fő
Pestszentlőrinc lelkész: Szász Adrienne	van	130 fő	10-12 fő	50-60 fő
Polgárdi (végveszélyben) lelkész: nincs	van (!)		(8-10 fő)	
Budapesti (Nagy Ignác u.) lelkész: Kászoni József	van	560 fő	40-70 fő	180- 250 fő
Bartók Béla (Högyes u.) lelkészek: Rázmány Csaba, Léta Sándor	van	200 fő	15-40 fő	100 fő

Kászoni József lelkész úr felidézte, hogy a népszámlálási adatok szerint mintegy 6.000 unitárius van Magyarországon – miközben az egyházközségeknek (az egyházfenntartást fizetők családtagjait is beleértve) legfeljebb 2-3000 emberrel van kapcsolata. A hiányzó 3-4000 ember elérése önmagában is nagy teherként nehezedik mindannyiunkra. Ehhez adódnak még a Vetési László előadásában bemutatott Magyarországon élő erdélyiek, akik közül az unitáriusok száma akár a 10-12000 főt is elérheti.

Szász Adrienne pestszentlőrinci lelkész hozzátette: azt szeretnénk, ha tele lennének a templomaink.

Zoltán Csaba, a házigazda gyülekezet egyik gondnoka emellett az új hívek remélhető megnyerésére gondolva felhívta a figyelmet arra, hogy a magyarországi unitáriusok 15-20%-ának nincs erdélyi családi gyökere. Nem csak erdélyi lehet tehát unitárius. Ugy gondolja, hogy a missziós tevékenységgel is növelhető a hívek száma, ne feledjük, hogy az unitárius vallás vonzó lehet magyar eredete, kereszténysége és szabadelvűsége miatt.

Sándor Gyula Mátyás beszél a Győri Egyházközség életéről

Léta Sándor lelkész úr arra biztatott, hogy szerveződjön minél több testvér-egyházközségi kapcsolat erdélyi és magyarországi gyülekezetek között. Léta Sándor emellett elmondta: készültek Erdélybe szánt kérdőívek az áttelepülések pontos felmérésére. Kovács István, a lelkészszövetség elnöke ígéretet tett arra, hogy segít ezeket eljuttatni az erdélyi egyházközségekhez.

Sándor Gyula Mátyás lelkész úr rámutatott, hogy voltaképpen valamennyi magyarországi egyházközség afféle szórvány-gyülekezetként működik. Ő maga győri lelkészként istentiszteleteket tart például Sopronban, Szombathelyen, Veszprémben, Pápán.

Erdő Mária pestszentlőrinci presbiter elmondta, hogy a gyülekezet tagjai a hatalmas Havanna lakótelepen szóródtak szét, miután az Erdélyből való betelepülésük után kialakult egységes lakóterületük a házgyári építkezések miatt megszűnt. A presbiter beszámolt arról, hogy számos kezdeményezést indítottak a gyülekezet létszámának növelésére, az egyházközség életének felpozícionálására. Különösen az Erdélyből áttelepült unitáriusok tájegységeként szervezett találkozói (Homoródalmás, Marosvásárhely), valamint a gyermekistentiszteletek bizonyultak sikeresnek.

Zoltán Csaba budapesti gondnok beszámolt arról, hogy a legnépesebb budapesti Nagy Ignác utcai gyülekezetnek Budapest szinte valamennyi kerületében vannak hívei, illetve közeli vagy távolabbi településeken diaszpórában élnek, sőt többen a nagyvilág országaiból rendszeresen hazautazva tartanak kapcsolatot a Nagy Ignác utcai gyülekezettel.

Kiss Tünde hódmezővásárhelyi tiszteletes-asszony beszámolójából megtudhattuk, hogy a gyülekezet tagjai jelentős részben a városban él, bár másik részük itt is nagyobb, Tótkomlóstól Szegedig terjedő területen él. Hódmezővásárhelyen az unitáriusoknak jó állapotban lévő temploma, gyülekezeti terme, lelkész-lakása van.

Kiss Mihály lelkész úr jól működő, élő kapcsolatot teremtett az iskolákkal, gyerekekkel, a néptánc- és zenetanítással – számolt be a gyülekezet egyik presbitere, Sára asszony.

Mindannyiunkat megdöbbentett Polgárdi helyzetének megismerése.

Imre József és felesége, Imre Zita Enikő beszámolója szerint családjuk 1995-ben vette fel a kapcsolatot a polgárdi gyülekezettel, amely csak nyolc tagból állt, ámde mindannyian rendszeresen jártak istentiszteletre. (Akkor Szász János utazott oda lelkészi szolgálatot végezni.) A kicsire apadt gyülekezetnek többszáz-éves temploma, nagy, többhelyiséges gyülekezeti épülete van (hat teremmel),

amelyhez hatalmas telek tartozik. Ezen kívül van unitárius temető is.

A földterületek egy részét már korábban eladták, a bevételből javították az épületek állapotát, bevezették a földgázt, 1 millió forint értékben bútorokat vásároltak, illetve kaptak adományként.

Most a templom, a ház, a temető ebek harmincadján van, pedig a 8-10 hívet még ma is egybe lehetne gyűjteni. A körzetben szórványgondozást végző dél-dunántúli lelkész, Máté Ernő lelkész a szomszédos Székesfehérvárott az evangélikusoktól bérelt teremben tartja istentiszteleteket. Ott úrvacsora alkalmával sincs jelen 20-30 főnél több, akiknek a túlnyomó többsége a hírek szerint nem is fehérvári: ezek az emberek jóformán ugyanúgy utazhatnának Polgárdiba is – gondolhatnánk.

A nehéz helyzetben lévő polgárdi unitárius gyülekezet tagjai úgy érzik: az országos püspöki vezetés nem tett meg mindent a megmaradás érdekében, sőt, mintha halálos ítéletet mondott volna ki felettük. Felmerült, hogy az Unitárius Könyvesbolt fenntartása eközben évente 1,5 millió forintos veszteséget jelent az egyháznak – a vásárnaponként esetleg távoli helyekről istentiszteletre látogató unitáriusok mindenestre *zárva találhatják az üzletet* vásárnaponként az Alkotmány utcában. Tény, hogy a Magyarországi Unitárius Egyház Képviselőtanácsa már határozott a polgárdi ingatlanok eladásáról: vagyis a templom eladásáról is – vevő azonban még nem jelentkezett. Zoltán Csaba, a Budapesti Unitárius Egyházközség gondnok-pénztárosa is tagja Képviselőtanácsnak. Felidézte, hogy az értékesítésre vonatkozó javaslatot az egyházvezetés azzal indokolta, hogy gyakorlatilag Polgárdiban már nincsenek unitáriusok. Sándor Gyula Mátyás volt az, aki az eladás ellen tiltakozott és a templom megtartása, illetve a gyülekezet fejlesztése mellett érvelt, a helyszínen tett látogatása során szerzett személyes tapasztalataira alapozva.

A hallottakból felocsúdva is nehezünkre esik eldönteni: akkor most elveszítettünk volna egy unitárius gyülekezetet templomostul-mindenestül; vagy pedig éppen nyertünk, „megtaláltunk” egyet?

Ebéd után kisebb csoportokra osztódva folytatódott a tanácskozás, amelyet újabb közös diskurzus követett.

A Kiss Mihály hódmezővásárhelyi lelkész vezetésével munkálkodó csoport a szórványsors kezelésével kapcsolatos gondolkodást folytatta.

Már délelőtt is az a dilemma fogalmazódott meg, hogy vajon elsőként minekünk kell-e megkeresni a gyülekezetekhez nem tartozó unitáriusokat, különösen a nemrég áttelepült erdélyieket, vagy pedig az ő érdeklődésük kell megmutatkozzon először, mert e nélkül tehetetlenek vagyunk. A csoport arra jutott: a felkutatás során a hagyományos egyházi-lelki támaszon túl gyakorlati segítséget is kell nyújtani. Szaktanácsadási fórumokat lehetne létrehozni, amelyek egy-egy könnyen elérhető vezetővel működnének, és jog, oktatás, építésügy stb. dolgában adhatnának eligazítást.

Sándor Gyula Mátyás győri lelkész csoportja a gyülekezeti élet gazdasági hátterének megszervezésével foglalkozott.

Schmidt Gábor budapesti gondnok összefoglalójában elmondta, hogy a csoportban egyetértés alakult ki abban a tekintetben, hogy *szükség van az egyházközségek 1994-ben megszűnt önálló jogi személyiségének visszaállítására.* A többi keresztény egyházfelekezet is kivétel nélkül ebben a rendszerben működik: az önálló jogi személyiség birtokában a gyülekezetek sem nem szakadnak ki egyházukból, sem nem válnak gazdasági társasággá, – viszont tulajdonosai lehetnek saját templomuknak, ingatlanjaiknak, önállóan gazdálkodhatnak, köthetnek szerződést alkalmazottaikkal, vehetnek részt pályázatokon, valamint szabadon elfogadhatnak ingatlan adományt a hívektől. (Így van ez az Erdélyi Unitárius Egyház szervezeti rendjében is.)

Sándor Gyula Mátyás hangsúlyozta, hogy a jogi önállóság nem jelenti azt, hogy az egyházközségnek önfenntartónak kell lennie, saját híveinek adományaiból kell magát fenntartania. Az egyházközségekhez tartozó hívek SZJA befizetéseinek 1%-kos központi bevételét és a hitoktatás céljára kapott állami támogatást az egyházközségek között normatív, rögzített és méltányos szabályok szerint kell elosztani.

Zoltán Csaba felidézte azt az esetet, amikor egy ingatlan-adományt a budapesti gyülekezet (önálló jogi személyisége híján) képtelen volt fogadni. Az adomány így a Magyarországi Unitárius Egyház tulajdonába került. Ezt követően az adományozott ingatlant az

országos vezetés (a budapesti gyülekezet megkerdezése nélkül) eladta, a bevételből az egyházközség nem részesült.

A gazdasági csoport tagjai kinyilvánították: minden gyülekezetnek hiányzik a jogi személyiség adta biztonság és önállóság, ezért erre nem csak a budapesti gyülekezetnek, hanem a győri, hódmezővásárhelyi, pestszentlőrinci, polgárdi gyülekezetnek és valamennyi unitárius egyházközségnek is szüksége van.

Zoltán Csaba egyúttal bemutatta a mindehhez igazodó, általa kidolgozott *alaptörvény-tervezetet*, amelynek beterjesztéséhez, elfogadásához a jelen lévők javaslatait, véleményét és támogatását kérte.

Kászoni József lelkész azt a csoportot irányította, amely a gyülekezetépítés és a kulturális események összekapcsolásának lehetőségeit tekintette át.

A Nagy Ignác utcai gyülekezet néhány hónapja létesített testvér-egyházközségi kapcsolatot az Egyesült Államok Csendes-óceáni partvidékén fekvő *Portland* unitáriusaival. Kászoni József bemutatta az ottani gyülekezetszervezés lenyűgöző eredményeit: az 1.000 fős gyülekezet összesen 930 tagja vasárnapról vasárnapra részt vesz az istentiszteleteken, amelyeket minden héten két turnusban tartanak. Az istentiszteleteken kívül a hasonló érdeklődésű emberek kis csoportokban találkoznak, segítik egymást mindenféle praktikus teendőben, együtt töltik szabadidejüket.

Idehaza első lépésként a hívek beoszthatnák egymás között, hogy melyik héten ki gondoskodik az úrasztalán lévő virágról. A templomban megjelenők kis kitűzőre írhatnák a nevüket, hogy gördülékenyebb lehessen a beszélgetés a csak ritkán megjelenő hívekkel.

A fő célkitűzés, hogy az egyházi programokat egybe kell fogni a művészeti élet eseményeivel.

Szász Adrienne pestszentlőrinci lelkész és társai a gyerekeknek az egyházi életbe való bevonásáról beszélgettek.

Elhangzott: gyakori, figyelemreméltó jelenség, hogy a gyerekek hozzák a templomba a felnőtteket – szüleiket, családtagjaikat vagy azokat, akik egyszerűen csak felüldülnek, ha sok gyereket láthatnak maguk körül. Így sokszor jelenik meg az istentiszteleteken az egyébként leginkább hiányzó középgeneráció. A gyerekek

mozgósításában, megnyerésében különösen szép sikereket értek el Hódmezővásárhelyen és Pestszentlőrincen. Itt Szász Adrienne gyermek-istentiszteleteket tart, amelyeken a prédikációt kérdésekkel is meg lehet szakítani és ahová természetesen felnőtteknek sem tilos a bemenet.

Vásárhelyen Kis Mihály családlátogatás-sorozatot szervezett a kereszteleési anyakönyv adatai alapján. (Sokan csak gyermekeik kereszteleje alkalmával fordulnak meg a templomokban.) Így hívták a gyerekeket unitárius hittanra, ahová aztán több szülő is járni kezdett! Azóta már a város egyházi gimnáziumában is van unitárius hittanóra.

Szász Adrienne nehezményezte, hogy a Magyarországi Unitárius Egyház költségvetésében nincs gyermekrendezvények céljára elkülönített pénzügyi keret.

A délelőtt 10-től délután ½ 5-ig tartó esemény végén a résztvevők kifejezték szándékukat, hogy márciusban Pestszentlőrincen újabb, hasonló összeövetelt szervezzenek, amelyre szeretettel hívják és várják a most távolmaradó gyülekezetek, valamint az országos vezetés képviselőit is. Előtte pedig a Hódmezővásárhelyen, farsang idején megrendezendő Unitárius Bál adhat alkalmat a találkozásra és a közös gondolkodásra. **(Dárdai Balázs)**

Zoltán Csaba gondnok felhívása a Magyarországi Unitárius Egyház Alaptörvényének módosítására

Egyházunk a jövő év elején tartja törvényt módosító és tisztújító főtanácsi és zsinati üléseit. A zsinat fő feladata az Egyház Alaptörvényének módosítása és a püspök, főgondnok, illetve helyetteseik megválasztása. Az Alaptörvény tervezett módosításával kapcsolatban az alábbiakban közöljük Zoltán Csaba gondnok felhívását a magyarországi unitáriusok számára.

Kedves Atyámfiak, Unitárius Testvérek!

A Magyarországi Unitárius Egyháznak megújulásra van szüksége. A 2001. évi népszámlálás szerint alig több mint 6.000 a magát unitáriusnak valló magyar állampolgárok száma, ami minden korábbi várakozást alulmúlt. Szeretett egyházunk és unitárius közösségeink gyarapításához, fejlesztéséhez, békéjének,

belső és külső tekintélyének helyreállításához mielőbb stratégiai, koncepcionális, szervezeti, szabályozási, személyi és lelki megújulást kell végrehajtanunk. Erre megfelelő alkalmat nyújt a 2000-ben négy éves időtartamra megválasztott egyházi vezetők mandátumának közelgő lejáta és a tisztújító Zsinat összehívása, amely Egyházunk Alaptörvényét is jogosult módosítani.

Az Alaptörvény módosítása céljából az Egyházi Képviselő Tanács előkészítő bizottságot hozott létre, de nem adott világos útmutatást számára a módosítások fő irányait illetően. Így nem meglepő, hogy a bizottság munkája, tagjainak minden törekvése és erőfeszítése ellenére, nem vezetett eredményre.

Mindezek alapján, unitárius egyházi és egyházközségi tisztségviselőkkel, egyházjogban jártas szakértőkkel konzultálva és Egyházunk elmúlt négy éves működésének tapasztalatait végiggondolva, a mellékelt tervezetet állítottam össze és terjesztem Egyházunk jövője és fejlődése iránt felelősséget érző atyámfiak elé, azzal a kéréssel, hogy a tervezet céljait és a tervezet elfogadtatását a Zsinaton és azon kívül is támogassák. Természetesen tudom, hogy ez a tervezet sem tökéletes, ezért valamennyi jóindulatú, javító szándékú észrevételt örömmel fogadok, melyet a Budapesti Unitárius Egyházközség lelkészi irodáján keresztül vagy a zoltanandco@axelero.hu elektronikus posta-címre eljuttathatnak hozzám. A hamarosan sorra kerülő EKT-ra és Zsinatra, megfelelő támogatással betérjesztem a végleges javaslatot és bízom abban, hogy az a többség támogatását fogja élvezni.

Miben jelent megújulást a betérjesztett javaslat a jelenlegi Alaptörvényhez viszonyítva? Milyen célokat szolgálnak a javasolt módosítások?

- Az Egyház szervezete, működési rendje feleljen meg **Egyházunk presbiteriánus hagyományainak**, támogassa az **egyházközségek autonómiáját** és legyen összhangban az általános keresztény értékekkel. Ennek megfelelően legyenek az egyházközségek önálló, jogi személyek, működésüket maguk határozzák meg. Ne legyen fegyelmi szabályzat és fegyelmi bíróság, de legyenek a **tisztségviselők visszahívhatóak** a választók által, ha a közösség munkájukat vagy emberi magatartásukat elfogadhatatlannak tartja.

- Az Alaptörvényben **garanciák szükségesek a szabad lelkes- és gyülekezet választásra.** Az unitárius hívek szabadon választhassák meg, hogy mely egyházközséghez kívánnak tartozni, függetlenül lakóhelyüktől. A hívek abban is szabadon dönthessenek, hogy ők és családtagjaik mely lelkes egyházi szertartását kívánják igénybe venni keresztelekor, esketésekor vagy temetésekor.
- **Támogató, segítő, hatékony és kis költséggel működő szervezetre és egyházvezetésre van szükség.** A felesleges testületeket és tisztségeket, a párhuzamosságokat meg kell szüntetni. Így a javaslat szerint megszűnik a főtanács, mint testület, melynek feladatkörét a Zsinat és az Egyházi Képviselő Tanács venné át, melyek személyi összetétele egyébként is jelentős mértékben azonos. Az egyháztagok és egyházközségek jelenlegi száma nem indokolja és nem is teszi lehetővé, hogy a püspökhelyettesi, a közügyigazgatói, a főgondnok-helyettesi és az egyházi tanácsosi tisztségek fenntartását.
- Erősíteni kell a világi személyek bevonását és beleszólását az Egyház ügyeinek intézésébe. **Meg kell valósítani a választott testületek képviseleti jellegét,** azaz közvetlenül a hívek közgyűlése által választott vezetők (lelkészek, gondnokok, képviselők) legyenek tagjai a Zsinatnak és az EKT-nak. A testületek által választott, illetve alkalmazott, kinevezett, sok esetben díjazásban részesülő, személyek ne legyenek szavazati joggal rendelkező tagjai az EKT-nak és a Zsinatnak. A Parlamentben sem tag „hivatalból” a titkárságvezető, a könyvelő vagy különféle intézmények vezetői. Ezáltal a képviseleti rendszer, mint alapelv nem érvényesülhet. **Az egyházközségek tagjaik igazolt száma alapján jussanak képviselőkhöz a vezető testületekben.**
- **Erősíteni kell az egyházi demokráciát,** a vezetőknek feladatot kell végezniük és nem hatalmat gyakorolni. Az Egyház központi vezetésének nem ellenőriznie, felügyelnie, utasítania kell, hanem az Egyház fejlődésén munkálkodnia. **Ezért a hatalmi, irányítói funkciók helyett a feladatok ellátására kell áthelyezni a hangsúlyt.** Lehetővé kell tenni, hogy a döntéshozó képviselők a döntést megelőzően hozzájussanak a szükséges információkhoz. Növelni szükséges az Egyház működésének nyitottságát, átláthatóságát.
- Anyagi erőforrásaink korlátozottsága miatt előtérbe kell helyezni a gazdaságosság kérdését. **Szűk erőforrásaink egyre nagyobb részét vissza kell juttatni az egyházközségekbe,** különösen azokba, ahol a hívek száma jelentős és növekvő, de nem feledkezhetünk meg a nehéz demográfiai és szociális környezetben működő közösségek támogatásáról sem. A támogatások normatívák legyenek.
- Az Egyház csak méretéhez és anyagi, szellemi, emberi erőforrásainak mértékéhez igazodóan hozzon létre és tartson fenn intézményeket. Erőforrásaink jobb kihasználása érdekében **kevesebb, de jobban működő intézményre, szervezetre van szükség** és azoknak jobban kell szolgálnia a hívek szociális, kulturális igényeit.
- Az Alaptörvényben is rögzíteni szükséges, hogy az **Erdélyi Unitárius Egyházzal,** amelynek történelmileg része a magyarországi unitárius közösség, ismét **szervezetileg szorosabb kapcsolat kialakítása a cél,** ezt kívánja a hívek döntő többsége is.
- Végül, de nem utolsó sorban **az Alaptörvénynek egyszerűnek, konzisztensnek és áttekinthetőnek kell lennie.** A mellékelt javaslat 33 számozott oldalból és 155 paragrafusból áll, szemben a jelenleg hatályos 41 oldalas és 192 paragrafusból álló Alaptörvénnyel.

Kedves Unitárius Testvérem! Kérem, hogy tisztelje meg Egyházunkat azzal, hogy a mellékelt Alaptörvény tervezetét elolvassa és észrevételeit, véleményét eljuttatja hozzám. Bízom benne, hogy közös gondolkodásunk eredményeként lehetővé válik Egyházunk megújulása és annak első lépése lesz egy új, a mellékelt tervezet alapján álló dokumentum.

Egy az Isten! Atyafiságos üdvözlettel és tisztelettel

Zoltán Csaba
Gondnok-pénztáros, egyházi képviselő-
tanácsosi tag

**Megjegyzés: A felhívásban szereplő Alap-
törvény tervezetből az Egyházközség
irodájában kérhető másolat.**

Erdélyi utunk egyházközségünk képviseletében Szejkén és Küküllődombón

Erdélyi testvéreinkkel való kapcsolataink szorosabbra fűzése érdekében 2003. után idén nyáron is megszerveztük közösségünk erdélyi útját. Meghívóink két egyházközség — Szentgerice és Küküllődombó — valamint az Erdélyi Unitárius Egyház két szervezete, az ULOSZ és az ODFIE voltak. Vendégszeretettel négy napos utunkon végig élveztük. Különösen Balázs Sándor és Péterfi Sándor tiszteletes urak és híveik tettek meg mindent, hogy jól érezzük magunkat, programjaink sikeresek legyenek. Befogadó, szállásadó vendéglátóink a két gyülekezet tagjai közül kerültek ki.

A jelentkezők számát némiképp befolyásolták a bizonytalankodó hangok, mert volt olyan álláspont is, hogy vajon a tavalyi, nagy erőfeszítést kívánó szervezés után nem lenne jobb a következő évet kihagyni. Végül 12 hívünk vett részt Szejkén és Küküllődombón rendezett eseményeken, kellően cáfolva a kétkedőket.

Szejkeföldön, augusztus 14-én az unitáriusok hatodik világtalálkozásán a körülbelül 1500 jelenlévő között kicsiny csapatunk nehezen volt észrevehető. Az erdélyi gyakorlat — hiszen a hangsúly a *találkozón* van — számos ötlettel segíti a megtalálást, egymás elérését. A nyeles táblára tett feliratok — Oklánd, Ürmös, Torockó és így tovább — őrző kezekben voltak, akik a helyiekről mindig tudtak eligazítást adni. Talán a mi kis magyarországi, 1300-1400 egyházfenntartóval rendelkező közösségünk is hasonló méretű, MAGYARORSZÁG feliratú táblával jelezhetné, jelen vagyunk. Tudunk magunkról néhány útbaigazító szót mondani, ha megkérdezi valaki. Egyébként a hívek ruháján kitűzők is voltak, de ezt a műfajt Erdélyben is gyakorolni kell még, mert a nyomtatott szöveg (mely a találkozón való részvételt hirdeti,) mellett az egyén neve többnyire hiányzott. A világtalálkozó szervezői is látják, hogy a szejkei összejövetel megújulást igényel. A következő években a hitéleti kérdések előtérbe helyezését tervezik, ezeknek lenne nagyobb súlya. Az elképzelések szerint csoportokra tagozódva több kérdés megbeszélésére nyílna alkalom avatott előadóval, vitavezetővel.

Küküllődombón került sor a Szentgerice II elnevezésű konferenciára augusztus 16-án,

hétfőn. Az egyházközségünk tavalyi kezdeményezése jó visszhangra talált, igaz a jelenlévő, mintegy ötven résztvevő túlnyomó többségében erdélyi volt. Lelkészek és az egyház főgondnoka, Kolumbán Gábor is aktív részesei voltak a megbeszélésnek. A magyarországi lelkipásztorok közül Miklósi Vári Katalin vett részt igen nagy érdeklődéssel. (Sajnos a MUE hivatalos képviselői a meghívás ellenére nem jöttek el). A magyarországi egyházi, közösségi élet belső gondjainak feltárása lett elsődleges célja beszélgetésünknek. Erdéllyel való közös egyházi élet, a kitelepült hívek megszólításának módszerei és Vetési Lászlónak az Erdélyből elmentek kérdésében hozzánk írott üzenete voltak a további legfontosabb témakörök, amelyekre időt szenteltünk. A mi előadóink közül Lőrincz Ernő gondolatai kaptak legnagyobb figyelmet. A jogi kérdéseket is lehet objektíven, a köz érdekeit elsődlegesnek tartva és érthetően a laikus hallgatóság elé tárni. Előadásának szerkesztett változatát egyébként a tavalyival összekapcsolva sokszorosítottuk és közreadtuk. Az erdélyi és magyarországi egyház közös irányításának kérdését kiscsoportos beszélgetésen is megvitattuk. A jelenlegi problémákat a következőkben foglaltuk össze:

A MUE elnökségének és vezető testületeinek áldozatos tevékenysége, heroikus küzdelmei ellenére, az alig 1800 fő egyházfenntartót számláló kicsiny magyarországi egyház önálló működésre képtelen. Ennek csupán apró jele, hogy a jelenlegi vezetés által lefolytatott fegyelmi eljárások egyikében sem lehetett biztosítani a fegyelmi bíróságok függetlenségét, mert nem sikerült kellő számú, az adott ügyekben nem érintett egyháztagot találni. Maga a püspöki hivatal működése is felveti a hatékonyság kérdését, tekintve, hogy az erdélyi egyházban a MUE fenntartói létszáma csupán egy nagyobb vidéki egyházközség létszámának felel meg. A MUE állami támogatása abszolút értékben több, mint az erdélyi egyházé. Az erdélyi egyház azonban közel hetvenezer egyházfenntartóval számol, lelkészképzést folytat, óvodát, iskolákat, kollégiumokat tart fenn. Kézenfekvőnek tűnik tehát, hogy a magyarországi egyházrészlet, mint aminek önálló volta a kommunista diktatúra megszűnésével oka fogyottá vált újra egyesítsük az anyaegyházzal. Ennek formái, szervezeti megoldásai különbözőek lehetnek, például csatlakozhat ez EUE-hez, mint magyarországi

szórványegyházközség, esetleg magyarországi egyházkör, stb.

Dr. Lőrincz Ernő egyházjogász, küldöttségünk tagja elmondta, hogy az egyházak egyesítésének a magyar és az EU jog szerint semmiféle akadálya nincs és az egyesítés nem érintené a MUE állami támogatását. Az erdélyi lelkészek örömmel tudatták: Rázmány püspök úr Sepsiszentgyörgyön kijelentette, hogy a maga részéről egyetértene az egyesítéssel sajnos azonban a magyar jogrend ezt lehetetlenné teszi. Így tehát a Lőrincz Ernő által felkutatott tényeket csupán tudatni kellene a püspök úrral és máris megkezdődhetnének a tárgyalások az egyesítés kivitelezésének módjáról.

A beszélgetés hamarosan az erdélyi Magyarországi egyház híveire terelődött. Kiderült, hogy míg a MUE-nek mindössze alig kétezer egyházfenntartója van, az EUE 10-12 ezer egyházfenntartója tartózkodik huzamosabban Magyarországon. Hasonló a helyzet a többi erdélyi egyházakat illetően is, t.i. híveik jelentős része (összesen hozzávetőleg százezer fő) tartózkodik a határon innen. Erre nézve Vetési László erdélyi református lelkész, a szórványügyek nemzetközi tekintélyű szakértője minden erdélyi magyar egyházat felhívott arra, hogy Magyarországon jegyezzenek be egyházi szervezeteket ezeknek a híveknek az összegyűjtése céljából. Ezek a gyülekezetek szervezetileg az erdélyi egyházakhoz kell tartozzanak, azonban Magyarországon bejegyzett egyházakként kell működjenek. A konferencia résztvevői egyetértettek abban, hogy a MUE elenyészően csekély számú híveinek problémájánál sokkal fontosabb a Magyarországon élő erdélyi egyháztagok megszervezésének kérdése. Ettől fogva a figyelem a MUE-ről a majdan megalapítandó erdélyi egyházközségek magyarországi szervezésére terelődött. A résztvevők elhatározták, hogy ezt a gondolatot lehetőségükhöz képest egyházaik döntéshozó testületein belül képviselni fogják.

A konferencia végén összegzés és zárónyilatkozat készítése következett. Ez valamint a konferenciáról készített jegyzőkönyv a világhálóra is felkerült.

A Gerice III konferenciának a jövő esztendőben Török István lelkész úr meghívására az Olthévi Unitárius Egyházközség ad otthont. **(Bardócz-Kriza-Tettamanti)**

Gratulálok minden kezdeményezéshez, mely hazánk unitáriusait aktivizálja, és a hívek számát gyarapítja. Vonjuk be, de előtte KERESSÜK is meg az Erdélyből áttelepült unitáriusokat. És ha ez megtörtént, akkor beszélhetünk a két Egyház egyesítéséről. De ehhez véleményem szerint meg kell várnunk Románia csatlakozását is az EU-ba

Főszerkesztő jegyzete

Kászoni József lelkész jelentése a 2004. szeptember-november közötti időszakban végzett tevékenységéről

ESKETÉS

Szeptember 11. - Kovács Levente és Czimmerman Katalin

KERESZTELÉS

Július 10. - Jámbor Lóránd és Szász Csilla - leányuk: Zsófia

Július 18. - Rohonyi Gábor és Sólyom Katalin - fiuk: Simon Lőrinc

Július 18. - Tófalvi Albert és Radulescu Rozália - fiuk: Levente

Július 24. - Péntek Zoltán és Szabó Kinga - leányuk: Linett

Augusztus 14. - Abrán József és Katona Csilla - leányuk: Csenge

Augusztus 14. - László Zoltán és Katona Éva-Zsuzsanna - leányuk: Emma-Júlia

Szeptember 4. - Nagy László és Bálint Krisztina - fiuk: Levente

Szeptember 4. - Kecskés Gábor és Jelinek Veronika - leányuk: Anna

Szeptember 5. - Dr. Bodor Márton és Sükösd Emese - leányuk: Emese-Réka

Szeptember 11. - Pálffy Attila és Balla Erika-Kinga - fiuk: Levente

Szeptember 18. - Bak Attila és Pataki Gabriella - fiuk: Bence

Szeptember 26. - Nagy Attila és Bórics Mónika - fiuk: Roland Olivér

Október 2. - Papp Zoltán és Szabó Hajnalka - leányuk: Enikő-Csenge

Október 31. - Monori József és Juhász Magdolna - leányuk: Krisztina

November 21. - Fridél Zoltán és Barna Csilla - leányuk: Zselyke-Kincső

December 5. - Kis István és Kisné B. Gyöngyi - leányuk: Hanna

TEMETÉS

Szeptember 10. - Kisgyörgy Antal, 75 éves
Szeptember 21. - Vass János György, 51 éves
Október 1. - Máthé Imre, 70 éves
Október 23. - Lőrincz Ákos és Lőrincz Ákosné sz. Balázs Ida újratemetése, Gyúróban
November 4. - Maksai László, 65 éves
November 5. - Brók Lajos, 85 éves
December 2. - Szele Jánosné sz. Herczeg Juliánna, 89 éves

Presbitériumunk 2004. október-novemberében végzett munkájáról

2004. október 6.

A Presbitérium ezen az ülésén tájékoztatást kapott a pályázaton elnyert támogatások felhasználásáról, döntött az I. Országos Gondnok-Presbiter találkozó megszervezéséről, illetve megvitatta és kialakította az Egyházközség álláspontját az Egyházi Képviselő Tanács napirendjén szereplő kérdésekben, különös tekintettel az Alaptörvény módosítását illetően.

2004. november 17.

Az egyházközségi gondnok és a lelkes tájékoztatást adott az Egyházi Képviselő Tanács üléséről, az azon hozott határozatokról. Az ülésen megtárgyalta a testület az Unitárius Alapítványtól számítógép beszerzésre kapott 160.000,-Ft összegű támogatás felhasználásának célját. A Presbitérium megkezdte az egyházközség történetét feldolgozó monográfia kiadásának előkészítését.

ISMERŐS ARCOK EGYHÁZKÖZSÉGÜNKBŐL

Ebben a rovatunkban időről-időre bemutatunk egy-egy egyházközségi tagot, főként azokat, akik úgymond a háttérben, de nagyon fontos feladatot és sok munkát végeznek egyházközségünkért.

BROCK MARGIT

Kivel is kezdhetnénk ezt az új rovatot, ha nem Brock Margit templomgondozónkkal, aki nélkül szeretetvendégség, magyarkúti szabadtéri istentisztelet, de még egy vasárnapi istentisztelet utáni tea-kávé felszolgálás sem képzelhető el. Ízletes ételei nemcsak a

gyülekezet tagjait, de a távolról érkező vendégeket is elkápráztatják. A Margit által készített fánk már szinte fogalomvá vált, de felejthetelen a töltött káposzta, a székely káposzta, a gulyás és a csorba levese is. De ez csak az a tevékenység, amit mi is látunk, érzékelünk. Ugyanakkor nem feledkezhetünk meg a szürke hétköznapokról sem, amikor takarítja az egyházközségi helyiségeket, a folyosókat vagy mossza a terítőket.

Sokszor szigorú, határozott, amit talán néha zokon is veszünk, de tudjuk, hogy ez csak azért van, mert szeretné, ha minden a legnagyobb rendben lenne, menne. Úgy hisszük, hogy abban is nagy szerepe van, hogy népes családja (férje Vilmos, valamint gyermekei Ildikó, Enikő és Vilmos, illetve párjaik) szintén rendkívül aktív és értékes munkát végez egyházközségünkben.

Margit már megint dolgozik – itt éppen Magyarúton szolgál fel rétest a portlandi vendégeknek

Akik kevésbé ismerik Margitot, azok kedvéért elmondjuk, hogy Ürmösön született. A brassói csapágy-gyárban dolgozott. Családjával 1992-ben települt át Magyarországra és azóta a Nagy Ignác utcában lakik férjével, Vilmostal. Három felnőtt gyermekét, Ildikót, Vilmost és Enikőt is jó unitáriusnak nevelték. Eddig gyermekeik négy unokával örvendeztették meg Margitot és Vilmost.

Váratlan baleset érte Margitot októberben, ezért több hetet ágyban kellett töltenie és a járó gipsz is csak az elmúlt napokban került le lábáról. Ez persze nem akadályozza meg abban, hogy

naponta többször le és fel járjon lakása és az I. és II. emeleti egyházközségi helyiségek között.

Margitnak teljes gyógyulást és jó egészséget kívánunk és azt kívánjuk, hogy a jövőben is az eddigiekhez hasonló lelkesedéssel szolgálja egyházközségünket, amiért minden köszönet megilleti. Ahogy ismerjük, rajta nem fog múlni.

EGYHÁZUNK ÉS TÁRSEGYHÁZKÖZSÉGEINK ÉLETÉBŐL

125 éves fennállását ünnepelte a Hódmezővásárhelyi Egyházközség

2004. szeptember 19-én délelőtt 11 órától hálaadó istentisztelet keretében ünnepeltük a Hódmezővásárhelyi Unitárius Egyházközség megalakulásának 125. évfordulóját. Az eseményre az ország minden részéből és Erdélyből is érkeztek vendégek, több mint 100 fő, egyházközségünkben is mintegy 20-an vettek részt, köztük Kászoni József lelkész és Zoltán Csaba gondok.

Az istentisztelet díszvendégei között említhetjük Dr. Szabó Árpád erdélyi, Rázmány Csaba magyarországi unitárius püspököket, valamint a város polgármesterét, Lázár Jánost. Az ünnepi istentiszteletről, melyen úrvacsorát is vettek a megjelentek, felvételt készített a Duna TV is.

A Kiss Mihály lelkész és neje Tünde asszony által kitűnően megszervezett ünnepség közebeddel zárult. Köszönet illeti meg e helyen is Hódmezővásárhely város vezetését és képviselőtestületét az egyházközségnek nyújtott erkölcsi és anyagi támogatásért. Gratulálunk hódmezővásárhelyi hittestvéreinknek eddigi munkájához és gyülekezetépítő áldozatos munkájukhoz Isten gazdag áldását kérjük.

Homoródalmási unitáriusok találkozója Pestszentlőrincen

Október 24-én Budapesten a pestszentlőrinci unitárius templomban találkozót szerveztek a homoródalmási elszármazottak, azzal a szándékkal, hogy ebből hagyományt teremtsünk. Mivel az élet vagy a sors úgy hozta, hogy nekünk elszármazottaknak, két hazánk van, mint a fecskének, a szülőfölddel a kapcsolatot nem csak úgy tudjuk megőrizni, hogy hazalátogatunk Erdélybe s gyermekinket is hazaküldjük nyaralni, hanem úgy is ha az itteni életünkbe beiktatjuk találkozásainkat és

folyamatosan ápoljuk kultúránkat és hagyományainkat. Kötelességünk ezekre a találkozókra a gyerekeinket is elvinni, hogy tovább tudjuk adni hagyományainkat és szokásainkat a következő generációknak.

Ez alkalommal az istentiszteletet a homoródalmási tiszteletes, Csete Árpád tartotta, aki olyan messziről jött el meglátogatni az itteni unitáriusokat. Köszönjük az almásiak üdvözlését és tiszteletes úr elgondolkodtató kedves szavait! Megható volt számunkra, hogy Homoródalmásról küldött kenyeret és bort vehettünk magunkhoz. Az ünnepet emelte, hogy Sorbán Enikő kántorkodott. Hálásak vagyunk Szász Adrienne lelkésznek és szorgalmas csapatának, hogy e csodálatos összejevetelt megszervezték.

Az istentisztelet szeretetvendégség követette, a szépen terített asztalokon kürtöskalácsot és korondi korsóban bort szolgáltak fel, ezt követte a finoman elkészített tokány puliszkával. Jó érzés volt találkozni régi ismerősökkel, felidézni szép emlékeket. A beszélgetést, az oldott hangulatot az tette teljessé, hogy almási pálinkával koccinthatunk. Mindez nagy örömet jelentett nekünk, hálásan köszönjük. Szeretettel gondolunk minden Almásira! **(Csepregi Ibolya)**

A Pestszentlőrinci Egyházközség folytatja a hasonló találkozók szervezését, 2004. november 28-án került sor a Marosvásárhelyről elszármazott unitáriusok számára rendezett összejevetelre, melyen Nagy László marosvásárhelyi esperes lelkész végezte a szolgálatot.

Dávid Ferencre emlékeztünk a róla elnevezett budapesti utcában

November 15-én, a hagyományoknak megfelelően megemlékeztünk egyházalapító püspökünk, Dávid Ferenc mártírhalálának évfordulójáról, Budapest XI. kerületében, a Villányi út és Dávid Ferenc utca kereszteződésében álló ház falán felállított emléktáblánál.

Csak az időjárás nem volt hagyományos. Hideg szél fújt és szakadatlanul esett az eső. Az emléktáblánál ezúttal Kászoni József, egyházközségünk lelkésze mondott áhitatot Dávid ferenc emlékére, majd a kerület önkormányzatának képviselője és Csapody Miklós országgyűlési képviselő mondott beszédet, méltatva egyházalapító püspökünk munkásságát. A Magyarországi Unitárius

Egyház képviselőjében Rázmány Csaba püspök helyezte el az emlékezés koszorúját. Az eseményen részt vett a Budapesten tartózkodó Máthé Dénes, az Erdélyi Unitárius Egyház főgondoka is.

A megemlékezés résztvevői az emléktáblánál esernyők alatt

Emléktábla avatás Alvinczi György halálának 430. évfordulóján

November 28-án a Nagy Ignác utcai épületben emléktáblát állítottatott a Magyarországi Unitárius Egyház Alvinczi György unitárius prédikátor emlékére, aki a nagyharsányi hitvitát követően kötél általi mártír halált halt 1574-ben. Az emléktábla felavatását megelőző istentiszteleten Rázmány Csaba püspök végezte a szószéki szolgálatot. A Magyarországi Unitárius Egyház vallási vezetője beszédében emlékeztetett az unitárius vallási türelemre, mint értékre, ugyanakkor kifogásolta, hogy a mai Magyarországon sok szekta vetette ki hálóját a tudattalan emberekre. Szégyenteljesnek nevezte, hogy Alvinczi György magyar kéz által pusztított el. A püspök úr nemzeti és egyházi összefogásra szólított fel. Az Erdélyből 1989 óta egyes becslések szerint 10.000 áttelepült unitáriusról elmondta, hogy azok közül mindössze 2.000-en jelentkeztek a magyarországi egyházközösségeknél és ők is főként csak akkor, ha okmányra, szállásra, munkára volt szükségük magyarországi tartózkodásukhoz.

A püspöki prédikációt követően Léta Sándor olvasta fel Kovács Sándor kolozsvári teológiai tanár értekezését a partiumi hitviták és unitárius szerveződések 1570. utáni történetéről. Ezt követően Káldos János történész tartott előadást a Közép Magyarországi hitvitákról és

unitárius prédikátorok XVI. század második felében végzett tevékenységéről. Ennek keretében kiemelten szólt Alvinczi Györgyről és kivégzésének előzményeiről. Balázs Mihályt, a kor kiváló szakértőjét idézve megemlítette, hogy Alvinczi György tragikus sorsáért valószínűleg a török adminisztráció tehető felelőssé, mivel a prédikátor a Koránról is elítélően nyilatkozott.

A történészek előadásainak meghallgatása után Máthé Ernő, a Dél-dunántúli Egyházközség lelkésze mondott emlékbeszédet és Mikó István főgondnok leplezte le az emléktáblát.

Mint ismeretes, az emléktáblát eredetileg 2004. november 6-án szeretne volna a Magyarországi Unitárius Egyház Elnöksége felavatni a Villányi Borvidék részét képező Nagyharsány református templomának falán, de sajnálatos módon az egyházközség lelkésze és presbitériuma nem járult hozzá az emléktábla elhelyezéséhez.

Kászoni József a Kossuth Rádió műsorában

Kászoni József lelkész elmélkedését adta közre a Kossuth Rádió Reggeli Krónika című adása a kettős állampolgárságról, a december 5-én sorra kerülő népszavazás kapcsán. A felvétel november 24-én szerdán valamivel 9 óra előtt került adásba. A rádióhallgatók többen reflektáltak az elhangzottakkal kapcsolatban a lelkészi hivatal telefonján.

A Budapesti Unitárius Ifjúsági Színtársulat budapesti fellépése

November 30-án kedden este 7 órától a Honvédség Stefánia úti Művelődési Házában került sor a Vadady Attila énekvezérünk által írt és rendezett Ludas Manyi című vidám-zenés darab budapesti előadására. Mint korábbi számunkban már beszámoltunk róla, a Budapesti Unitárius Ifjúsági Színtársulat 2004. augusztusában a Homoródalmáson megrendezett, az erdélyi Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet által szervezett Országos Színjátszó Fesztiválon már fellépett ezzel a produkcióval és nagy elismerésben részesült. Ezért valamennyien izgatottan vártuk a budapesti bemutatkozást, nem hiába.

A több mint 70 fős közönség előtt megtartott előadás nagy sikert aratott. A darab a klasszikus Ludas Matyi történet női főszereplőre átírt, a mai korra adaptált, vidám, komikus változata. Bízunk benne, hogy a Színtársulat az erdélyi és

budapesti közönségsiker után folytatja munkáját és újabb darabbal örvendezteti meg önmagát és a hálás unitárius közönséget. Ezt Vadady Attila szerző-rendező is megerősítette, együtt, ezúton is gratulálunk.

A szereplők

RENDEZVÉNYEK, ESEMÉNYEK

A 2004. decemberi és 2005. januári események naptára

IDŐPONT	ESEMÉNY
December 13. (hétfő) – 17 óra	Záró Biblia óra, melyre várjuk az újjáalakuló egyházközségi kórusban részt venni kívánó híveket is
December 19. (vasárnap) - 16 óra	Gyermek karácsonyfa ünnepély
December 25. (szombat) – December 26. (vasárnap) - 11 óra	Ünnepi karácsonyi istentisztelet úrvacsorával
Január 1. (szombat) – 11 óra	Újévi istentisztelet, püspöki fogadás
Január 7. (vasárnap) – 11 óra	Ünnepi istentisztelet egyházunk fennállásának 437. évfordulója alkalmából

A PORTLANDI TESTVÉREGYHÁZKÖZSÉGI KAPCSOLAT HÍREI

A portlandi unitáriusok visszaemlékezése budapesti látogatásukra

Amint arról korábbi számunkban már hírt adtunk 18 portlandi unitárius testvérünk látogatást tett a nyár folyamán egyházközségünkönél. A tartalmas programokról sok fénykép is készült. November 17-én érkezett egyházközségünkbe a Diane Putman által gondosan és szeretettel összeállított nagy fényképalbum, amely a felkészülés, az itt tartózkodás és a portlandi visszaérkezés képeit tartalmazza, kedves, kézzel írt visszaemlékezésekkel. Az album megtekinthető a lelkészi irodában. Köszönjük a portlandiaknak, hogy a találkozás emlékét nemcsak lelkükben, de az albumban is megörökítették és megosztották velünk.

Amerikai – magyar unitárius csúcstalálkozó Magyarúton

Magyar est a Portlandi Unitárius Egyházközségénél

Portlandi barátaink, újonnan létrejött testvéregyházközségi kapcsolatunk ápolására és a hívek minél szélesebb körének bevonására, 100 fő részvételével november 19-én Evening in Hungary címmel magyar estet rendeztek. A résztvevőket Kászoni József lelkész és Zoltán Csaba gondnok angol nyelven írott üzenete köszöntötte, melyeket az asztaloknál helyeztek el. Íme a fő szervező, Camille Wright levele az eseményről:

Kedves Budapesti Barátaim!

Egy csodálatos, vidám estét töltöttünk november 19-én, amelyen megünnepeltük a veletek újonnan létrejött testvéregyházközi kapcsolatot. Meg kívántuk osztani egyházközségünk többi tagjával is a kulturális és lelki élményeket, tapasztalatokat, amelyeket Budapesten szereztünk. Joe [Hopkins] fáradhatatlan szervezőmunkája és a bizottsági tagok ötletei és támogatása eredményeként több mint 100 fő vett részt az ünnepi eseményen.

“Egyszerű” Magyar ételeket szolgáltunk fel, úgy mint trappista sajtot, téli szalámit, kenyeret, gulyás levest, bab levest (utóbbit vegetáriánus tagjainknak), uborka salátát, magyar bort, almalevet és házi készítésű süteményeket. A gyermekek nemzetközi táncműsorral léptek fel. Ezt követte egy csodálatos, inspiráló beszélgetés az amerikai és erdélyi egyházak és egyházközségek kapcsolatának történetéről, benne természetesen a régió és a vallás dinamikus történetével. Egy helyi, portlandi magyar népitánc együttes, az Aratás két nagyszerű táncot mutatott be, melynek egyike a csárdás volt, majd mi is megpróbáltunk néhány lépést elsajátítani.

Az érdeklődők kedvéért mellékelem a zest programját. Küldeni fogunk nektek javaslatokat, amelyeket vendégeinktől gyűjtöttünk össze, arra vonatkozóan, hogy ők mit vennének fel egy Amerikai Est programjára, ha hasonló rendezvény megszervezésében gondolkodtok, és persze képeket és üdvözlőleveleket is. Reméljük, hogy tetszeni fognak!

Köszönet Árpádnak [Gazdag] a budapesti események pontos leírásáért. Szavakkal festettél számunkra képet egyházközségi rendezvényeitekről, bár néha örülnénk, ha képeket is láthatnánk a honlapon. Csurog a nyálam egy kis székely káposztáért!

Jövő csütörtökön ünnepeljük a Hálaadást. Ez egy olyan ünnep, amelynek hagyománya az első európai telepések észak-amerikai megjelenésének idejére vezethető vissza. Eljöttek a messzi ismeretlenbe, hogy megmeneküljenek a vallási üldöztetéstől. Egy évre rá, fele a telepéseknek meghalt, de azok, akik túléltek a nehézségeket, hálát mondtak az isteni gondviselésnek, megünnepelve az aratást és ez a hagyomány azóta is fennmaradt.

Hálaadáskor nagyobb családi, baráti körben ünnepelünk és az ünnepre jellemző ételeket fogyasztunk. A sült pulyka a legkedveltebb hagyományos ünnepi étel Hálaadáskor. Szintén népszerű a kenyérből készült töltelék, a burgonyapüré szafttal, az édes burgonya, a zöld bab és a csöves kukorica. Édességként sütőtökből készült pite, almás pite vagy diótorta kerül az asztalra. Persze vannak, akik más ételeket kedvelnek, de általában elmondható, hogy a Hálaadás a családi hagyományok megtartásának napja.

Nos, egyenlőre ennyit magunkról. Remélem, hogy valamennyiőtöknek szép időszak lesz az év hátralévő része és szeretném ha tudnátok, hogy mennyire hálás vagyok, hogy ez az év elhozta a lehetőséget, hogy barátságunk kialakulhasson veletek.

Camille

Úgy gondoljuk, hogy valóban nagyszerű lenne egy Amerikai Estet szervezni itt Budapesten. Bízunk benne, hogy a mi testvéregyházközi bizottságunk felkarolja és megszervezi a dolgot.

Levelező lista

Amint arról korábban már hírt adtunk, a két egyházközség tagjai közötti kommunikáció elősegítésére Gazdag Árpád segítségével egy levelező lista jött létre, amelyen angol nyelven folyik a párbeszéd. Kérjük, hogy azok az angolul tudó unitáriusok, akik szeretnének a listához csatlakozni, Gazdag Árpádnál jelentkezzenek (gazdag.arpad@axelero.hu).

Levelező partner kerestetik

Amerikai unitárius barátaink azzal a kéréssel fordultak hozzánk, hogy próbáljunk olyan unitárius híveket találni, akik szívesen leveleznének a régi, hagyományos, kézírásos, postai úton. Ezért kérjük, hogy aki szeretne angolul ebben a formában levelezni amerikai unitáriusokkal, az jelezze az egyházközségi irodában.

Amerikai fiatalok nyári látogatást terveznek

A portlandiekben még elevenen élnek a nyári magyarországi látogatás élményei, de már a 2005. évi nyári program előkészítésén dolgoznak. Jelezték, hogy mintegy 20 fiatal

szeretne látogatást tenni Magyarországon, a Budapesti Egyházközség szervezésében. Ugy gondoljuk, hogy ez az előrelátás, pontos tervezés számunkra is példamutató lehetne.

A Presbitérium terve

Bár egyházközségünk kapcsolata a portlandi testvérekkel nagyon friss még, természetesen nekünk is vannak terveink, amelyek lehet, hogy ma még csak álomnak tűnnek, a nagy távolság miatt is. Tervezzük például, hogy angol nyelv tanulása céljából is fiataljaink számára nyári amerikai látogatást szervezünk. Amerikai barátainknak nagyon tetszett Magyarokút is, amit közösen újíthatnánk fel és hasznosíthatnánk valamennyiünk javára. Ehhez azonban nagyon fontos, hogy kapcsolatunk élő legyen és aktív. Erre jó lehetőség a levelező lista, egymás állandó tájékoztatása az egyházközségi eseményekről. Ezért arra kérjük híveinket, főként az angolul beszélőket, hogy vegyenek részt a testvéregyházközségi kapcsolat fenntartásában és építésében. Az erre a célra létrehozott bizottság vezetője Léb Erzsébet, aki várja a jelentkezőket.

KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

Munkalehetőség

Várjuk az egyházközségi hivatalban azon unitáriusok jelentkezését, Postásné Balázs Ildikónál (311-3094), akik rész munkaidőben takarítást, gyermekek felügyeletét vállalnák unitárius családoknál. Olyan egyháztalagok jelentkezését is várjuk, akik például nyelvet, zenét, valamilyen sportot oktatnak, fordítással, adatfeldolgozással foglalkoznak és van még szabad kapacitásuk vagy ilyen jellegű szolgáltatást igénybe vennének. Szeretnénk ha az ilyen jellegű kereslet és kínálat Egyházközségünkön keresztül egymásra találna, mindenki örömére.

Szociális munkásokat keresünk szociális tanácsadásra és idős testvéreink segítésére

Időről-időre felkeresik egyházközségünket nehéz anyagi, szociális helyzetben lévő egyháztalagok, akiknek a mindennapi megélhetés is gondot okoz. Sajnos segítő szándékunk ellenére sem tudunk az egyházközség szűkös

anyagi lehetőségeiből tartós megoldást biztosítani a rászorulóknak.

Tapasztalatunk szerint a segélyért folyamodók nincsenek tisztában azzal, hogy az önkormányzatok, különféle szociális és egyházi alapítványok segélyei is rendelkezésre állnak, csak nem tudják, hogy létezik ilyen vagy nem tudják, hogy hogyan lehet hozzájutni.

Ezért olyan unitárius testvéreink jelentkezését várjuk, aki jártas ezen a területen és időnként segít a rászorulóknak eligazodni a segélykérés útvesztőiben.

A Hírlevél szerkesztőségébe érkező nagyszámú levél azt is bizonyítja, hogy sok a 70 év feletti, meggyengült egészségi állapotban lévő idős, egyedül élő unitárius, akinek nincs hozzátartozója, aki időnként segíteni tudna napi problémái megoldásában, és nincs senki a környezetében akivel egyáltalán beszélgetni tudna.

Szeretnénk, ha apró, de a magukra hagyott embereknek mégis oly sokat jelentő gondoskodás apró jeleit tudnánk adni idős testvéreinknek. Erre a feladatra is jelentkezőket várunk. Ne feledjük, hogy egyszer mi is leszünk öregek. Segítsünk idős testvéreinken.

Jelentkezőket várunk különféle szervezési feladatokra

Továbbra is várjuk a hívek ajánlkozását közösségi feladatok ellátására.

A közelmúltban megjelent egyházi tárgyú könyvek

Felhívjuk különösen jogi, jogtörténeti érdeklődésű olvasóink szíves figyelmét két nemrég megjelent egyházi tárgyú műre, melyek a következők:

Felekezeti egyházjog (szerk. prof. Rácz Lajos) – hvgOrac Kiadó - Budapest, 2004 (4.200,-Ft)

Szathmáry Béla: Magyar egyházjog, Századvég Kiadó – Budapest, 2004 (3.360,-Ft)

(Dr. Lőrincz Ernő)

Kérjük adják meg e-mail címeiket is

Kérjük egyházközségünk tagjait, hogy e-mail címeiket is szíveskedjenek megküldeni, hogy olyan programok esetén, amikor nem küldünk ki meghívót postai úton, gyorsan és kis költséggel tudjuk Önöket értesíteni. Együttműködésüket

előre is köszönjük. Például a Hírlevelet is tudnánk elektronikus formában továbbítani, így is csökkentve a nyomdai költségeket.

Egyházfenntartói befizetések

Közeleg az év vége, ezért ismét felhívjuk a hívek figyelmét, hogy amennyiben 2004. folyamán még nem fizettek csekken vagy az egyházközségi pénztárban egyházfenntartást vagy nem tettek adományt ugyanilyen módon, akkor kérjük, hogy még az év vége előtt ezt szíveskedjenek pótolni.

Mint ismeretes Egyházközségünk közgyűlésén csak azon hívek rendelkeznek szavazati joggal, akik vagy csekken vagy a pénztárban személyesen vagy meghatalmazott útján saját nevükben befizetést teljesítettek, ami alapján a befizető neve pontosan megállapítható. Ezért a perselypénz vagy az SZJA 1%-ának felajánlása az Egyház részére (ahol szintén nem derül ki az adományozó kiléte), nem tekinthető az egyházfenntartás szempontjából a szavazati jogot és az egyházközségi tisztségre történő választhatóság joga szempontjából elfogadhatónak.

Azt is kérjük, hogy amennyiben egy személy a család több tagja nevében teljesít befizetést, akkor erre a pénztáros figyelmét hívja fel, akinek valamennyi nevet szerepeltetnie kell a bevételi bizonylaton, így biztosítva valamennyi családtag szavazati jogát.

Abban a kérdésben, hogy vajon teljesített-e az Mirodavezetőnk, Postásné Balázs Ildikó ad felvilágosítást telefonon (311-3094) vagy személyesen a lelkészi hivatalban.

A szavazásra jogosult személyek listáját december első felében kifüggesztjük a hirdetőtáblára.

Ezúton is köszönjük nagylelkű és áldozatos egyházfenntartói támogatásaikat és adományaikat.

A HÍRLEVÉL KÉRDÉSE

Ebben a rovatban időről-időre felteszünk egy vagy több kérdést, annak érdekében, hogy minél több testvérünk véleményét megismerjük egy

adott kérdésben. A személyes vagy telefonos beszélgetések nyilvánvalóan nem teszik lehetővé, hogy ugyanarról a kérdésről mindenki véleményét megtudjuk. Ezért egy kérdőíves formát választottunk és minden Hírlevélben lesz egy ilyen és kérjük az olvasókat, hogy vagy postai úton vagy személyesen a lelkészi hivatalba adják le válaszukat.

E SZÁMUNK KÉRDÉSE:

Ön szerint ki lenne a legalkalmasabb személy a Magyarországi Unitárius Egyház püspökének?

2000-ben a Zsinat négy évre Rázmány Csabát választotta az Egyház püspökének. Mivel püspök úr mandátuma lejár, 2005. év első negyedévében tisztújító Zsinatra kerül sor, amelyen a zsinati képviselők megválasztják az Egyház új püspökét. A jelenlegi püspök Rázmány Csaba újraválasztható és mellette minden olyan gyülekezettel rendelkező magyarországi lelkész is, aki legalább 20 év lelkészi gyakorlattal rendelkezik és még nem töltötte be a 70. életévét. Ennek alapján az alábbi személyek egyike lehet a Magyarországi Unitárius Egyház új üspöke:

Balázsi László
Kászoni József
Kiss Mihály
Nyitrai Levente
Rázmány Csaba

Ön kit választana, kit látna szívesen Egyházunk püspökeként? Kérjük küldje el véleményét a mellékelt szavazólapon megjelölve az Ön által választott személyt. A szavazólapot személyesen vagy postai úton juttassa el a Budapesti Unitárius Egyházközség egyházközségi irodájába, melynek címe: 1055 Budapest, Nagy Ignác u. 2-4.

OLVASÓI LEVELEK

Ebben az időszakban közérdeklődésre számot tartó olvasói levél nem érkezett, de továbbra is várjuk Olvasóink véleményét, gondolatait.

A HÍRLEVÉL kiadója a Budapesti Unitárius Egyházközség Presbitériuma – Megjelenik 800 példányban
A HÍRLEVÉL Felelős Szerkesztője: Schmidt Gábor – A HÍRLEVÉL-lel kapcsolatos leveleket kérjük a **Budapest Nagy Ignác utcai Unitárius Egyházközség 1055 Budapest, Nagy Ignác u. 2-4.** alatti címére küldeni. A borítékra kérjük írják rá: „**HÍRLEVÉL**”. Elektronikus levél küldhető a CERBI@CERBI.HU címre is.